

146212 - Агар зани ҳайзшуда рӯзаи Ошуроро аз даст бидиҳад, оё метавонад қазои онро баъдтар анҷом бидиҳад?

савол

Агар зан дар рӯзҳои нӯҳум, даҳум ва ёздаҳуми моҳи Муҳаррам ҳайз бошад, оё барояш ҷоиш аст, ки қазои он рӯзҳоро пас аз ғусл анҷом бидиҳад?

Ҷавоби муфассал

Ҳамду сано барои Аллоҳ.

Агар касе рӯзаи Ошуроро аз даст бидиҳад, қазои онро анҷом намедиҳад, зеро ин чиз собит нашудааст ва инчунин он аҷру савоб ба рӯзаи рӯзи даҳуми моҳи Муҳаррам алоқаманд аст ва вақти он гузаштааст.

Аз Шайх Ибни Усаймин (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) пурсиданд: Агар рӯзи Ошуро ояд ва зан дар он вақт ҳайз бошад, оё метавонад қазои он рӯзаро анҷом бидиҳад? Оё ягон қоидае оиди ибодатҳои нафлие, ки қазо доранд ва ибодатҳои нафлие, ки қазо надоранд, вучуд дорад? Аллоҳ бароятон подоши некӯ бидиҳад.

Чунин ҷавоб дод: "Ибодатҳои нафлӣ ду навъ мебошанд: Навъе сабаб дорад ва навъи дигаре сабаб надорад. Ибодати нафлие, ки сабаб дорад, пас аз ғавт шудани сабаб ғавт мешавад ва қазо надорад. Мисоли он таҳияи масҷид мебошад. Агар мард (ба масҷид) омада нишинад ва муддати дарозе нишинад, сипас бихоҳад, ки таҳияи масҷид бихонад, ин намоз таҳияи масҷид ҳисобида намешавад, зеро ин намоз сабаб дорад ва ба сабабе вобаста аст, пас ҳар гоҳ он сабаб ғавт шавад, машруъияти ин намоз ҳам ғавт мешавад. Он тавре ки ба назар мерасад, рӯзи Арафа ва рӯзи Ошуро низ мисли он аст. Аз ин рӯ, агар инсон рӯзаи рӯзи Арафа ва рӯзи Ошуроро бе узр ба таъхир андозад, бидуни шак, қазои онро анҷом намедиҳад ва агар қазои онро ба ҷо ҳам оварад, ба ӯ манфиат намеоварад, яъне ҳамчун рӯзаи рӯзи Арафа ва ё рӯзаи рӯзи Ошуро ҳисобида намешавад.

Аммо агар ин рӯзҳо дар ҳоле фаро расад, ки инсон узре дошта бошад, ба монанди зани ҳайзшуда, зани нифосшуда ва ё бемор, ба назар мерасад, ки дар ин ҳолат ҳам қазои онро анҷом намедихад, зеро он ба як рӯзи муайян тахсис дода шудааст, ки пас аз ғавт шудани он рӯз ҳукми он ҳам ғавт мешавад". Поёни сухан аз китоби "Маҷмӯу фатово"-и Ибни Усаймин (20/43).

Аммо агар касе барои рӯза надоштан узр дошта бошад, – ба монанди зани ҳайзшуда, зани нифосшуда, бемор ва мусофир – ки одатан дар он рӯз рӯза мегирифт ва ё ният дошт, ки дар он рӯз рӯза бигирад, он гоҳ барои ӯ бар асоси нияташ аҷру савоб дода мешавад, зеро Бухорӣ (2996) аз Абумусо (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) ривоят кардааст, ки мегӯяд: Расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **«Агар банда бемор шавад ва ё сафар бикунад, барояш монанди аҷру савоби корҳое, ки дар ҳоли муқимию солимию анҷом мебуд, сабт хоҳад шуд».**

Ибни Ҳаҷар (раҳмати Аллоҳ бар ӯ бод) гуфтааст: **«Барояш монанди аҷру савоби корҳое, ки дар ҳоли муқимию солимию анҷом мебуд, сабт хоҳад шуд».** Ин барои касест, ки ибодатеро анҷом мебуд, аммо бо монеъе рӯбарӯ шуд, дар ҳоле ки нияташ ин буд, ки агар он монеъ намебуд, он ибодатро идома мебуд. Поёни сухан.

"Фатҳу-л-борӣ".

Аллоҳ донотар аст.